

گفت‌وگوی روزنامه صبا با کارگردان فیلم سرزمین فرشته‌ها؛

نمی‌توان بدون لبخند کودکان زیست

نسرین خدایاری
گفت‌وگو

بابک خواجه‌پاشا، فیلمساز دغدغه‌مند سینمای ایران، شکل‌گیری ایده فیلم «سرزمین فرشته‌ها» را واکنشی انسانی به رنج و بی‌پناهی کودکان فلسطین می‌داند؛ کودکانی که هنوز معنای جنگ را نمی‌دانند اما قربانی آن شده‌اند. او می‌گوید ایده اولیه توسط منوچهر محمدی مطرح شد و پس از یک سال نگارش فیلمنامه، با انتخاب بیش از هزار کودک و فیلمبرداری در لبنان، پروژه‌ای شکل گرفت که می‌خواهد از دل واقعیت، امید و لبخند را دوباره برای جهان یادآوری کند. خواجه‌پاشا که پیش‌تر با فیلم‌هایی چون «در آغوش درخت» و «آبی روشن» شناخته شده است، تأکید دارد «سرزمین فرشته‌ها» یک درام ژانریک و انسانی است که صداقت آن، رمز ارتباطش با مخاطب خواهد بود.

سینمای ایران چیست؟
به نظر من سینمای ایران در مسیر درست خودش گام برمی‌داشت اما ناگهان کارگردانانمان به این فکر افتادند که بیش از پیش به جشنواره‌های بین‌المللی راه پیدا کنند. در نهایت تعدادی فیلم ساخته شد که فقط برای اکران در جشنواره‌های بین‌المللی مناسب بود. اینگونه شد که فیلم‌های سینمای ایران از برقراری ارتباط با مخاطب جهانی واماند.

لطفاً بیشتر توضیح دهید.
ببینید. کارگردانان کشورمان فکر می‌کنند که اگر فیلم‌هایشان در جشنواره‌های بین‌المللی دیده شوند و جایزه بگیرند، سینمای ایران در سطح جهان شناخته خواهد شد. باید از این کارگردانان پرسید که به راستی در سال‌های اخیر چند فیلم ایرانی به صورت عمومی در سطح جهان اکران شده‌اند؟ در واقع، از نظر من سینمای ایرانی زمانی در سطح جهان شناخته خواهد شد که فیلم‌هایمان برای مردم سراسر جهان اکران شوند.

در هر صورت من همیشه تلاش کرده‌ام که آثارم را به سبک سینمای ملی ایران تولید کنم.
آیا فیلم‌های شما با فیلم‌های سینمایی «شهر فرشته‌ها» به کارگردانی برد سیلبرلینگ که در سال ۱۹۹۸ میلادی ساخته شده است صرفاً تشابه اسمی است یا از آن الهام گرفته‌اید؟
در ابتدا باید بگویم که فیلم «شهر فرشته‌ها» ی برد سیلبرلینگ، فیلمی نبود که خیلی در سطح جهان دیده شود. بهتر است بدانید که محتوای فیلم من هیچ شباهتی به محتوای آن فیلم ندارد. در پایان باید بگویم که مخاطبان فیلم «سرزمین فرشته‌ها» پس از تماشای فیلم متوجه خواهند شد که اسم این فیلم به چه دلیلی انتخاب شده است و تا چه اندازه با محتوای اثر تناسب دارد.

ساخته شده است و ارتباط بهتری با آن می‌گیرد. فیلمی که صادقانه ساخته می‌شود، عملکرد خوبی در جلب توجه مخاطب خواهد داشت.

محصول نهایی شما تا چه اندازه با ایده اولیه اثر تطابق دارد؟

ما با تمام وجودمان فیلم «سرزمین فرشته‌ها» را ساختیم. میزان موفقیت این اثر را با مخاطبان سینمای ایران ارزیابی می‌کنند.

شما در خلق جهان داستانی و اتمسفر فیلم «سرزمین فرشته‌ها» تا چه اندازه به ژانریک بودن اثر توجه کردید؟

من تلاش کردم که فیلم کاملاً ژانریک باشد. این اثر یک درام انسانی است و می‌خواهد به مردم جهان بگوید که نمی‌توان بدون لبخند کودکان زیست.

شما تا به امروز فیلم‌های بلندی چون «در آغوش درخت» و «آبی روشن» را تولید کردید، فکر می‌کنید پس از تولید ۳ فیلم بلند تا چه اندازه در کارتان پیشرفت کرده‌اید؟

به نظر من، هر فردی با تکیه بر تجارب خودش پیشرفت می‌کند و این پیشرفت انکارناپذیر است.

شما با تولید فیلم‌های «دو پای کوچک»، «آهسته نگاه کن»، «گم‌بست» و «جشن لیلا»، تولید فیلم کوتاه را هم تجربه کرده‌اید. لطفاً به ما بگویید که کارگردانی فیلم کوتاه با کارگردانی فیلم بلند چه تفاوت‌هایی دارد؟

دنیای فیلم‌های کوتاه و فیلم‌های بلند با هم متفاوت هستند البته بهتر است که یک فیلمساز ۲ دنیای مذکور را نیز تجربه کند تا بتواند پیشرفت کند.

به نظر شما، هم‌اکنون بزرگترین آسیب

فیلم باورپذیر را تولید کرده و به سینمای ایران عرضه کنیم.

شما در مقام نویسنده فیلمنامه و کارگردان فیلم «سرزمین فرشته‌ها» با چه چالش‌هایی مواجه بودید؟

به نظر من، کارگردانی که می‌خواهد یک اثر تاثیرگذار را تولید کند، باید به چگونگی نوشته شدن فیلمنامه اثر توجه کند و من همیشه تلاش کرده‌ام فیلم‌هایی را بسازم که فیلمنامه‌شان را خودم نوشته‌ام زیرا این‌گونه اثری تولید می‌شود که با لایه‌های درونی‌ام پیوند دارد و به جهان شخصی‌ام نزدیک است.

فیلمی که به جهان شخصی فیلمساز نزدیک باشد، باورپذیرتر از فیلم‌های دیگر خواهد بود. در چنین مواقعی، مخاطب

حس می‌کند آنچه که تماشا می‌کند، صادقانه

خبرنگار روزنامه صبا به بهانه اکران فیلم «سرزمین فرشته‌ها» که امروز در سالن رسانه‌های چهل و چهارمین جشنواره فیلم فجر به نمایش در می‌آید پای صحبت‌های بابک خواجه‌پاشا فیلمنامه‌نویس و کارگردان این فیلم نشستیم تا از چند و چون تولید اثر مذکور مطلع شویم.

ایده اولیه تولید فیلم سرزمین فرشته‌ها چگونه شکل گرفت؟

قطعا آنچه که در سال‌های اخیر در فلسطین رخ داد و سرگذشت کودکان آن سرزمین را تحت تاثیر قرار داد، یک دغدغه جهانی است. من نیز این دغدغه را داشته و دارم و دائماً به این فکر می‌کنم که برای بچه‌هایی که هنوز درکی از جنگ ندارند، چه می‌شود، کرد.

روزی از روزها، منوچهر محمدی ایده‌ای را مطرح کرد که خیلی به جهان و تفکرات من نزدیک بود و تصمیم گرفتم که به آن ایده پر و بال بدهم و فیلمنامه‌ای را براساس آن بنویسم.

نوشتن فیلمنامه «سرزمین فرشته‌ها» یک سال طول کشید و سپس مراحل تولید فیلم آغاز شد.

بازیگران فیلم سرزمین فرشته‌ها چگونه انتخاب شدند؟

من و منوچهر محمدی از نزدیک به ۱۰۰۰ کودک تست بازیگری گرفتیم. ۶۰۰ نفر از این کودکان از اهالی بیروت و شهرهای اطراف آن بودند.

در نهایت، ۷ بازیگر کودک برای نقش‌آفرینی در فیلم سرزمین فرشته‌ها انتخاب شدند و اکثر آنها عرب‌زبان هستند. البته فیلم یک بازیگر بزرگسال هم دارد. در واقع ما تلاش کردیم که با انتخاب بازیگران عرب‌زبان، یک

موزه دفینه؛

روایتگر پیوند میان هنر و تاریخ ایران

نمایی از نالاز آینه در عمارت مرمر، موزه هنر ایران

